

שם הקורס: תורת האדם (חלק א') 81336

מרכזת הקורס: ד"ר מירי בנטואיץ'

שנת לימודים: שנה א', רפואה סמסטר: שנתי היקף שעות: 2.5 ש"ש, 2.5 נ"ז

אתר הקורס באינטרנט: moodle

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרות-על

- לפתח ולעודד את רגישותם האנושית, חברתית ותרבותית של הרופאים לעתיד דרך היחשפות קוגניטיבית וחוויתית לתכנים ממדעי הרוח, החברה והאמנויות
- לסייע בהשתתפות זהות מקצועית רפואית, אשר בה רגישות אנושית, מודעות להקשרים חברתיים ותרבותיים, לצד הדגשתה של התנהלות אתית כלפי מטופלים ועמיתים הן חלק אינטגרלי ממנה.

מטרות ספציפיות

- הסטודנט ילמד עקרונות אתיים בסיסיים במקצוע הרפואה ואת השתקפותם בחקיקה רלוונטית בישראל
- הסטודנט ילמד ויישם תיאוריות אתיות בסיסיות בהקשר של קבלת החלטות בנושאי אתיקה רפואית
- הסטודנט ייחשף לדילמות אתיות ברפואה – בהקשרים ספציפיים (מטפל-מטופל) וכלליים (חברה, תרבות)
- הסטודנט יכיר, יעבד ויכבד היבטים מגוונים ב"חווית החולה" וב"חווית הרופא/ה"
- הסטודנט יכיר אירועים הסטוריים מכוננים בתולדות הרפואה שמדגישים את המחויבות של הרופאים למטופל ולקהילה בה הם פועלים
- הסטודנט ילמד ויזהה תהליכי הסוציאליזציה של מקצוע הרפואה והלומדים אותו
- הסטודנט יכיר ויכבד היבטים תרבותיים-דתיים הרלוונטים להתנהלות אתית ומקצועית כרופא
- הסטודנט יכיר היבטים וגישות פסיכולוגיות בסיסיות הרלוונטיים עבורו לצורך אבחנה מקצועית ורגישות אנושית כלפי המטופלים
- הסטודנט ילמד ויישם "צפייה מעמיקה" בצדדים ובתמונות כדי לשפר את כישורי הדיאגנוסטיקה שלו
- הסטודנט יכיר וידון בהיבטים פסיכו-סוציאליים, חברתיים וכלכליים של נכויות

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יעסוק במגוון נושאים מתחומי האתיקה, מדעי הרוח, מדעי החברה והמשפט (חוקים), כמפורט להלן בחלק "תוכנית השיעורים", על מנת להשיג את מטרות-העל והמטרות הספציפיות של הקורס

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס עושה שימוש הן בהוראה פרונטאלית והן בדיון בקבוצות קטנות. כמו כן, נכללים בקורס מרצים אורחים.

חובות / דרישות / מטלות: הגשת 3 תרגילי חובה בהיקף של 1-1.5 עמודים על תכני הקורס. (הגשה ברביעיות: תיאוריות ועקרונות האתיקה הרפואית, יצירה והתמודדות עם CBL אתי בגנטיקה ו/או רבייה; הגשה פרטנית: רפלקציה אישית), מבחן בסוף השנה, נוכחות חובה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון (מספרי) ניתן ע"י מרצה הקורס. הציון מורכב מן התרגילים (30%), מבחן (45%) והשתתפות פעילה בדיונים האתיים (25%). לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת כל התרגילים, הגשת מבחן מסכם, וקבלת ציון "עובר" כולל לקורס (60 או 65 כפי שייקבע ע"פ הנחיות הנהלת הפקולטה).

ד. ביבליוגרפיה (חובה/רשות): טקסטים רלוונטיים לכל שיעור יהיו זמינים ב-moodle, לרבות מצגות Power Point. **חובה לקרוא את הטקסטים המסומנים כ"חובה" ואת המצגות במלואן - הם חלק מן החומרים עליהם תישאלו בבחנים השבועיים ו/או במבחן המסכם.**

חומר מחייב למבחנים: החומר הנלמד בכתה והטקסטים שמצויים ב-moodle

תורת האדם – תוכנית שיעורים לשנה א' (תשע"ו)

סמטר א'

שם ההרצה	מרצה/מנחים	ק"ר
מבוא + סוגיות אתיות-תרבותיות בבריאות הציבור בריאות הציבור: המפגש בין אתיקה, כלכלה ומדיניות ציבורית	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלות	3 שעות אקדמיות
	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלות	3 שעות אקדמיות
תורת האדם – קורס בסיסי (ראו פירוט בסילבוס נפרד). סה"כ: 3 ימי לימוד (24) שעות		
בין אתיקה לאנטומיה מפגשים בקבוצות קטנות בהנחיית פסיכולוגים בנושאים: הכנה לקראת דיסקציה, עיבוד ראשוני של הדיסקציה, הכניסה למקצוע הרפואה, קולגיאליזם, מחדר הדיסקציות אל המפגש עם מטופלים וכד' תהליכי סוציאליזציה בהכשרת הרופא	ד"ר מירי בנטואיץ'	1 שעה אקדמית
	פסיכולוגים/עו"סים	2 שעות אקדמיות
	פסיכולוגים/עו"סים	2 שעות אקדמיות
	פסיכולוגים/עו"סים	2 שעות אקדמיות
ד"ר זהר שני-גרשון	2 שעות אקדמיות	
היבטים אתיים, כלכליים, ומחקריים בתעשיית התרופות	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלות	2 שעות אקדמיות
בין אמנות לדיאגנוסטיקה והכלת אמביוולנטיות	ד"ר פיטר גילבי	2 שעות אקדמיות
הפרפר ופעמון הזכוכית	סרט	2 שעות אקדמיות

סמטר ב'

ביו-אנרגטיקה	יום	ד"ר נאוה ולד פסיכולוגים/עו"סים	התמכרות – אלכוהול, אוכל, סמים (1 שעה) התמכרות – דיון בקבוצות קטנות (1 שעה)
בין אאוגניקה, לחוק איסור העברת מידע גנטי היבטים דתיים ואתיים בגנטיקה ורבייה	חצי יום	פאנל בהנחיית ד"ר נטע יואלי	להיות שמן בעולם של רזים; להיות אנורקטית בעולם של בולסים – פאנל מטופל, רופא ופסיכולוג (2 שעות)
		ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלות	הפרעות אכילה – דיון בקבוצות קטנות (1 שעה) PBL התמודדות עם מגפת ההשמנה (3 שעות)
גרג"ה	יום פסיכולוגיה + אמנות	ד"ר נאוה ולד	השמנה והפרעות אכילה – הממד הפסיכולוגי
		ד"ר זהר שני-גרשון	השמנה והפרעות אכילה – הממד הסוציולוגי
	2 שעות אקדמיות	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלות	בין אאוגניקה, לחוק איסור העברת מידע גנטי
	2 שעות אקדמיות	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלות	היבטים דתיים ואתיים בגנטיקה ורבייה
	2 שעות אקדמיות	גב' מיכל שמיר ד"ר נאוה ולד	אמנות – הבדלים בין המינים התפתחות האדם – פסיכולוגית (גברים ונשים) + התפתחות האדם – קוגניטיבית (הערה: שיעור כפול – 4 שעות אק')
2 שעות אקדמיות	סרט + מתרגלות	סרט "שומרת אחות" + דיון בקבוצות	
שעה אקדמית	ד"ר מירי בנטואיץ'	הכנה למבחן + סיכום קורס (1 שעה)	

* ק"ר = קורס הרפואה שפועל במקביל לקורס תורת האדם
מקרא צבעים: אתיקה – קבוצות קטנות, פסיכולוגים/עו"ס – קבוצות קטנות, פסיכולוגיה – הרצאות, אמנות [כתב מודגש], סוציולוגיה.

שם הקורס: תורת האדם (חלק ב') 81337

מרכזת הקורס: ד"ר מירי בנטואיץ'

שנת לימודים: שנה ב', רפואה סמסטר: תשע"ו, שנתי היקף שעות: 2 ש"ש, 2 נ"ז

אתר הקורס באינטרנט: moodle

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרות-על

- לפתח ולעודד את רגישותם האנושית, חברתית ותרבותית של הרופאים לעתיד דרך היחשפות קוגניטיבית וחוויתית לתכנים ממדעי הרוח, החברה והאמנויות
- לסייע בהשתתפות זהות מקצועית רפואית, אשר בה רגישות אנושית, מודעות להקשרים חברתיים ותרבותיים, לצד הדגשתה של התנהלות אתית כלפי מטופלים ועמיתים הן חלק אינטגרלי ממנה.

מטרות ספציפיות

- הסטודנט יעמיק את לימודו אודות השתקפות עקרונות אתיים רפואיים בחקיקה רלוונטית בישראל
- הסטודנט יישם תיאוריות אתיות בסיסיות בהקשר של קבלת החלטות בנושאי אתיקה רפואית
- הסטודנט יעמיק את חשיפתו והתמודדותו עם דילמות אתיות ברפואה – בהקשרים ספציפיים (מטפל-מטופל) וכלליים (חברה, תרבות)
- הסטודנט יעמיק את היכרותו וכיבודו את ההיבטים המגוונים ב"חויית החולה"
- הסטודנט יערוך היכרות ועיבוד (ראשוניים) של "חויית המטפל/רופא"
- הסטודנט יכיר ויעבד אירועים הסטוריים מכוננים בתולדות הרפואה שמאירים חסרים ברגישות אנושית, חברתית ותרבותית (קוגניטיבית ואמוציונאלית), לצד חוסר קולגיאליות והיעדר פתיחות מחקרית
- הסטודנט יחדד את הבנתו אודות המחויבות של הרופאים למטופל ולקהילה בה הם פועלים בהקשרים מקומיים.
- הסטודנט יכיר ויכבד היבטים תרבותיים-דתיים הרלוונטים להתנהלות אתית ומקצועית שלו כרופא
- הסטודנט ירחיב את היכרותו עם היבטים וגישות פסיכולוגיות בסיסיות הרלוונטיים עבורו לצורך אבחנה מקצועית ורגישות אנושית כלפי המטופלים

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יעסוק במגוון נושאים מתחומי האתיקה, מדעי הרוח, מדעי החברה והמשפט (חוקים), כמפורט להלן בחלק "מהלך השיעורים", על מנת להשיג את מטרות-העל והמטרות הספציפיות שהגדרו לקורס

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס עושה שימוש הן בהוראה פרונטאלית והן בדיון בקבוצות קטנות. כמו כן, נכללים בקורס מרצים אורחים.

ג. חובות הקורס: מיועד לתלמידי רפואה שנה א' במסלול הארבע-שנתי.

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: הגשת 3 תרגילי חובה בהיקף של 1-1.5 עמודים על תכני הקורס. (הגשה בזוגות: אירוע מכונן בהיסטוריה של הרפואה המודרנית, יצירה והתמודדות עם CBL אתי; הגשה פרטנית: רפלקציה אישית), מבחן בסוף השנה, נוכחות חובה. **לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת כל תרגילי החובה, הגשת מבחן מסכם, וקבלת ציון עובר במבחן המסכם עצמו + כלל הקורס (60 או 65 כפי שייקבע ע"י הנהלת הפקולטה)**

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון (מספרי) ניתן ע"י מרצה הקורס. הציון מורכב מן התרגילים (30%), מבחן (45%) והשתתפות פעילה בדיונים האתיים (25%) – ניתנים ע"י הרופאים-מנחים/רופאות-מנחות.

ד. **ביבליוגרפיה** (חובה/רשות): טקסטים רלוונטיים לכל שיעור יהיו זמינים ב-moodle, לרבות מצגות Power Point. **טקסטים המסומנים כ"חובה" והמצגות במלואן מהווים קריאת חובה שעל בסיסה יורכבו שאלות בבחנים השבועיים ו/או במבחן המסכם.**
חומר מחייב למבחנים: החומר הנלמד בכתה, המצגות והטקסטים שמוגדרים כ"חובה" ומצויים באתר ה-moodle של קורס תורת האדם ב'

תורת האדם – תוכנית שיעורים לשנה ב' (תשע"ו)

ק"ר	מועד	שם ההרצאה	תאריכים
חיסוניות	2 שעות אקדמיות	חיסונים: בין הצלחה והתנגדות בראי ההיסטוריה	
	2 שעה אקדמית	בין השתלות איברים לדת ותרבות	
זיהומים ודלקת	2 שעות אקדמיות	זמלוויס, ליסטר ופסטר – בין היגינה לזיהום, בין הצלחה לשגעון	16.11.14- 18.12.14
	2 שעות אקדמיות	מטאסקיגי ועד הלסינקי: אתיקה של ניסויים קליניים (בסיסי)	
	2 שעות אקדמיות	אתיקה של ניסויים קליניים (מתקדם)	
	2 שעות אקדמיות	היבטים אתיים ופוליטיים במניעת מחלות זיהומיות (מתקדם)	
נאופלזיה	יום לימודים	צפייה בסרט Wit (1 שעה/חצי שיעור)	22.12.14- 15.1.15
		בעקבות Wit: בין חווית החולה לחוויית הרופא ומקצועיות רפואית	
		מעבר לכימותרפיה: על יחסים תוך-משפחתיים – הרצאת עו"ס + דיון CBL בקבוצות (סה"כ 3 שעות)	
		התמודדות עם תגובות קשות של מטופלים ובני משפחותיהם	
טראומה	2 שעות אקדמיות	התמודדות עם אירועי טראומה ושכול	18.1.15- 5.2.15
	2 שעות אקדמיות	אתיקה של טריאז'	
ניוון והדקנות	2 שעות אקדמיות	היבטים אתיים בטיפול בסוף החיים – הרצאה + CBL	15.3.15- 21.4.15
	יום לימודים	התמודדות עם תהליכי גסיסה ומוות	
		צפייה בסרט Iris and John +	
		פאנל בני משפחות של חולים דמנטיים	
		דיון בקבוצות קטנות על דמנציה ומוות – נקודת המבט של בני משפחה	

* ק"ר = קורס הרפואה שפועל במקביל לקורס תורת האדם
 מקרא צבעים: אתיקה – קבוצות קטנות, פסיכולוגים/עו"ס- קבוצות קטנות, פסיכולוגיה – הרצאות, אמנות [כתב מודגש], סוציולוגיה.